

**EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2018/1356****annettu 18 päivänä huhtikuuta 2018****joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan lentoturvallisuusviraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2016**

EUROOPAN PARLAMENTTI, JOKA

- ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan lentoturvallisuusviraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2016,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 94 artiklan ja liitteen IV,
  - ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön sekä liikenne- ja matkailuvaliokunnan lausunnon (A8-0066/2018),
- A. korostaa vastuuvapauden myöntävänä viranomaisena vastuuvapausmenettelyn yhteydessä, että unionin toimielinten demokraattista legitimitettiä on erityisen tärkeää vahvistaa edelleen lisäämällä avoimuutta ja vastuuvastavuutta sekä soveltamalla tulosbudjetoinnin käsitettä ja noudattamalla henkilöresursseja koskevaa hyvää hallintotapaa;
- B. toteaa, että Euroopan lentoturvallisuusviraston tulo- ja menotaulukon<sup>(1)</sup> mukaan sen lopullinen talousarvio varainhoitovuodeksi 2016 oli 193 398 000 euroa, mikä merkitsee 4,30 prosentin lisäystä vuoteen 2015 verrattuna; toteaa, että 36 370 000 euroa viraston talousarviosta oli peräisin unionin talousarviosta ja 95 926 000 euroa oli tuloja maksuista ja palkkioista;
- C. ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuin toteaa kertomuksessaan viraston tilinpäätöksestä varainhoitovuonna 2016 saaneensa kohtuullisen varmuuden siitä, että viraston tilit olivat luotettavat ja tilien perustana olevat toimet olivat lailliset ja sääntöjenmukaiset;

**Huomautukset toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta**

1. toteaa, että vaikka ilmailualan vuonna 2016 rahoittamat toimet johtivat tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen mukaan 7 600 000 euron alijäämään, talousarviotulokset vaihtelevat vuodesta riippuen ja virastolle on kertynyt 52 000 000 euroa ylijäämää ilmailualan rahoittamista toimista; muistuttaa, että viraston perustamisasetuksen mukaan ilmailualan toimijoilta kerättyjen maksujen pitäisi riittää kattamaan viraston kulut, jotka liittyvät asianomaisiin sertifiointitoimiin, eikä siinä siten säädetä kertyvästä ylijäämästä;

**Talousarvio- ja varainhallinto**

2. panee merkille, että varainhoitovuonna 2016 toteutetun talousarvion seurannan tuloksena talousarvion toteutusaste oli 99 prosenttia, mikä merkitsee 1 prosenttiyksikön lisäystä vuoteen 2015 verrattuna; panee lisäksi merkille, että maksumäärärahojen käyttöaste oli vakaat 91 prosenttia;
3. toteaa, että muihin hallintomenoihin liittyvien sitoumusten määrä kasvoi absoluuttisina lukuina 2 140 000 eurolla 24 060 000 euroon, joka on 16,5 prosenttia viraston talousarvion kokonaisprosenttiosuudesta; toteaa, että lisäys johtui pääasiassa kustannuksista, jotka aiheutuivat viraston muutosta uusiin tiloihin 6. kesäkuuta 2016;

**Maksusitoumukset ja määrärahasiirrot varainhoitovuodelta toiselle**

4. toteaa, että kun maksujen suorittamista tarkastellaan suhteessa vuodelle 2016 siirrettyihin määriin, talousarvion toteutusaste vuonna 2016 oli yli 96 prosenttia (verrattuna 97 prosenttiin vuonna 2015) ja ylitti komission asettaman 95 prosentin tavoitteen;
5. toteaa, että määrärahasiirrot seuraavalle varainhoitovuodelle ovat usein osittain tai täysin perusteltuja virastojen toimenpideohjelmien monivuotisen luonteen vuoksi eivätkä välttämättä ole osoitus talousarvion suunnittelun ja toteuttamisen heikkouksista eivätkä myöskään aina vastoin talousarvion vuotuisuuden periaatetta etenkin, jos ne suunnitellaan etukäteen ja niistä ilmoitetaan tilintarkastustuomioistuimelle;

**Henkilöstöpolitiikka**

6. toteaa, että virasto täytti vuonna 2016 kaikki henkilöstötaulukossa sallitut virat eli 676 AST- ja AD-virkaa;

<sup>(1)</sup> EUVL C 333, 9.9.2016, s. 16.

7. pitää myönteisenä jatkuvaa virkojen siirtoa hallinnollisista luokista (hallinnollinen tuki, koordinointi, neutraali) operatiiviseen luokkaan, jonka osuus oli 81 prosenttia;
8. korostaa, että työ- ja perhe-elämän tasapainottamisen olisi oltava osa viraston henkilöstöpolitiikkaa; panee merkille, että joukkuehengen kehittämiseen sekä sosiaalisiin tapahtumiin ja urheilutapahtumiin käytetty budjetti oli 176 207,54 euroa; panee merkille, että virasto järjesti yhteensä 14,5 päivää ryhmähengen kehittämistapahtumia; toteaa, että keskimääräinen sairauslomapäivien määrä oli 8 päivää henkilöstön jäsentä kohti;
9. muistuttaa, että virastolla on jo menettelyt työpaikkakiusaamista ja seksuaalista häirintää varten; ehdottaa, että järjestetään koulutus- ja tiedotustilaisuuksia, joilla lisätään henkilöstön tietoisuutta asiasta; toteaa, että vuonna 2016 ei raportoitu yhtään tapausta;
10. panee tyytyväisenä merkille, että virasto ei vastaanottanut vuonna 2016 yhtään valitusta, kannetta tai ilmoitusta, jossa olisi moitittu työntekijöiden palkkaamista tai irtisanomista;
11. toteaa, että selviytyäkseen ilmailualan haasteista virasto päätti ottaa käyttöön kaksiosaisen urakehitysjärjestelmän, jolla pyritään ylläpitämään ja lisäämään Euroopan ilmailualan turvallisuutta koskevan strategian edellyttämää osaamista; odottaa kiinnostuneena tämän uuden urakehitysjärjestelmän täytäntöönpanoa tulevina vuosina täyteen laajuuteen asti; kehottaa virastoa tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle tämän uuden urakehitysjärjestelmän tuloksista;
12. panee tyytyväisenä merkille uuden aloitteen, jolla pyritään saamaan nuoria lahjakkuuksia palvelukseen suoraan yliopistoista ("Junior Qualification Programme"); toteaa, että tällä koehankkeella pyritään saamaan virastoon vastavalmistuvien ja akateemisesti pätevien henkilöiden asiantuntemusta, jotta voidaan luoda lahjakkuuksille väylä viraston teknisten alojen työpaikkoihin;
13. pitää myönteisenä, että virasto on vähitellen muuttanut palvelukseenottostrategiaansa reagoivasta (puuttuviin toimiin perustuva tarpeiden määrittely, lähtevien automaattinen korvaaminen) ennakoivaksi (etukäteissuunnittelu, painopisteiden määrittely ja uudelleenjärjestelyt, resurssitarpeiden vertaaminen strategiaan yleistavoitteisiin);
14. pitää valitettavana, että viraston hallintoneuvoston jäsenistössä vallitsee sukupuolten epätasapaino, sillä jäsenistä miehiä on 78 prosenttia ja naisia 22 prosenttia; panee merkille viraston todenneen, että jäsenvaltiot ja alan teollisuus nimittävät edustajat suoraan ja riippumattomasti eikä heidän valintansa siten ole viraston itsensä valvonnassa; toteaa huolestuneena, että täytettyjä toimia koskeva sukupuolijakauma 31. joulukuuta 2016 osoittaa, että tasapainoa ei ollut saavutettu, sillä 34 prosenttia oli naisia ja 66 prosenttia miehiä; pitää niin ikään valitettavana, että kaikki viisi ylimmän johdon tehtävää olivat saman sukupuolen edustajien hallussa; kehottaa virastoa puuttumaan tähän epätasapainoon joka tasolla ja korjaamaan sen kiireellisesti;

#### **Hankinnat**

15. toteaa, että vuonna 2016 virastolla oli käynnissä yli 40 hankintamenettelyä, jotka olivat arvoltaan yli 60 000 euroa; toteaa edelleen, että virasto teki noin 400 puitesopimusten mukaista erillissopimusta ja 150 arvoltaan vähäistä sopimusta;
16. pitää myönteisinä korjaavia toimenpiteitä, joita on toteutettu parantamaan viraston yleistä hankintojen suunnittelua, kuten palvelutasosopimusten allekirjoittaminen operatiivisten osastojen kanssa, sopimusten hallinnoijien kouluttaminen sekä tietoisuus viivytysten ja suunnittelemattomien menettelyjen vähentämisestä;

#### **Eturistiriitojen ennaltaehkäisy ja hallinta sekä avoimuus ja demokratia**

17. toteaa, että virasto otti käyttöön petostentorjuntastrategian marraskuussa 2014 tehostaakseen petosten tuloksekasta torjuntaa ja havaitsemista sekä kehittääkseen vastatoimia; toteaa, että vuoden 2016 lopussa kaikki suunnitellut toimet oli toteutettu, erityisesti koulutuskurssin tarjoaminen vähintään 80 prosentille henkilöstöstä;
18. panee merkille, että virasto on ottanut käyttöön ja pannut täytäntöön väärinkäytösten paljastamista koskevat sisäiset säännöt;
19. katsoo, että olisi perustettava riippumaton ilmoitus-, neuvonta- ja käsittelyelin, jolla on riittävästi määrärahoja, jotta voidaan auttaa väärinkäytösten paljastajia käyttämään oikeita kanavia unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvia mahdollisia väärinkäytöksiä koskevien tietojen paljastamiseen ja samalla varjella luottamuksellisuutta ja tarjota tarvittavaa tukea ja neuvontaa;
20. toteaa, että vuonna 2016 virasto laati viraston työtä tukeville ulkopuolisille asiantuntijoille erityiset ammattieettiset säännöt, joihin sisältyvät eturistiriitoja koskevat toimintaperiaatteet ja ilmoitus sääntöjen hyväksymisestä;

21. panee merkille viraston ilmoittaneen, että se on parhaillaan tarkistamassa eturistiriitojen ehkäisemistä ja hillitsemistä koskevan puolueettomuuden ja riippumattomuuden politiikkaansa voidakseen parantaa entisestään sisäisiä prosesseja, jotka koskevat sidonnaisuusilmoitusten täyttämistä, uudelleen arviointia ja ajan tasalle saattamista; kehottaa virastoa tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle asian edistymisestä;
22. pitää myönteisenä, että virasto ottanut huomioon parlamentin esittämät huomautukset ja julkistanut hallinto-neuvostonsa jäsenten eturistiriidattomuutta koskevat ilmoitukset ja ansioluettelot viraston verkkosivustolla;

#### **Tärkeimmät saavutukset**

23. on tyytyväinen viraston vuonna 2016 määrittämiin kolmeen keskeiseen saavutukseen, jotka ovat seuraavat:
- Germanwings-toimintasuunnitelma pantiin täytäntöön; virasto esitti lentotoimintaa ja lentävän henkilöstön lääkärintarkastuksia koskevia toimenpiteitä sekä työasiakirjan hoitosuhteen luottamuksellisuuden ja yleisen turvallisuuden tasapainosta;
  - myönnettiin yli 3 000 todistusta, mukaan luettuna 18 uutta tyyppihyväksyntää;
  - kehitettiin konfliktialueista varoittava järjestelmä reagoimaan uuteen toiminta-alaan tiiviissä yhteistyössä komission kanssa (liikenteen ja liikkumisen pääosasto sekä muuttoliike- ja sisäasioiden pääosasto);

#### **Sisäiset tarkastukset**

24. panee merkille, että komission sisäinen tarkastus (IAS) suoritti vuonna 2016 kaksi tarkastusta, joissa arvioitiin sääntöjen laatimiseen sekä Euroopan ilmailualan turvallisuutta koskevaan suunnitelmaan (EPAS) liittyvän toiminnan alalla käyttöön otettujen hallinnon ja sisäisen valvonnan järjestelmien suunnittelua sekä vaikuttavaa ja tehokasta täytäntöönpanoa; toteaa tyytyväisenä, että sääntöjen laatimista koskevan tarkastuksen yhteydessä IAS ei esittänyt yhtään ”kriittisiä” tai ”erittäin tärkeitä” huomautuksia;
25. toteaa, että viraston oma sisäisen tarkastuksen yksikkö (IAC) suoritti koko virastossa vuonna 2016 kolme varmennustoimeksiantoa, joiden aiheina olivat sosiaalikomitean kirjanpito, ilmaliikenteen hallinnan / lennonvarmistuksen palvelut (ATM/ANS) ja lentopaikat sekä missioiden ohjaus; toteaa, että IAC:n vuonna 2016 toimittaman tarkastustyön johdosta esitetyt tärkeimmät suositukset oli tarkoitus panna täytäntöön vuoden 2017 kuluessa; kehottaa virastoa tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle niiden täytäntöönpanosta;

#### **Sisäinen valvonta**

26. panee merkille, että viraston sisäisen valvonnan standardit sisältävät sekä komission sisäisen valvonnan 16 standardia että kansainväliset laatustandardit (ISO 9001), jolloin virastolla on 24 hallintastandardia; toteaa, että hallintoneuvosto tarkisti näitä standardeja vuonna 2016 ja hyväksyi ne saattaakseen ne vastaamaan standardin ISO 9001:2015 viimeisintä versiota;
27. panee merkille, että vuonna 2016 virasto teki vuosittaisen arvion Euroopan lentoturvallisuusviraston hallintastandardeista, joihin on sisällytetty sekä sisäisen valvonnan standardit että kansainvälisen standardointijärjestön standardit; toteaa, että arvioinnissa todettiin viraston hallintajärjestelmän olevan hallintastandardien mukainen, sillä sekä johdon että prosessien tasolla on otettu käyttöön luotettava seurantajärjestelmä; panee merkille, että joitakin mahdollisia parannuskohteita havaittiin toiminnan jatkuvuuden suhteen; panee merkille viraston todenneen, että toiminnan jatkuvuutta koskevaa hanketta kehitetään toista vuotta ja että kaikki toiminnan vaikutustenarvioinnit on suoritettu ja suurin osa toiminnan jatkuvuutta koskevasta suunnitelmasta on jo saatu valmiiksi havaittujen kriittisten prosessien osalta;
28. on tyytyväinen viraston vuosiksi 2018–2022 laatimaan Euroopan ilmailualan turvallisuutta koskevaan suunnitelmaan (EPAS), jonka tarkoituksena on tarjota avoimet puitteet ilmailualan turvallisuudelle ja tunnistaa merkittäviä riskejä sekä määrittää toteutettavat toimet; kehottaa myös jäsenvaltioita laatimaan ja panemaan täytäntöön tehostettuja turvallisuusohjelmia ja vaihtamaan parhaita käytäntöjä;
29. toteaa, että vuonna 2016 tehtiin 18 jälkitarkastusta, jotka kattoivat koulutuslisät, ulkoisten asiantuntijoiden matkakorvaukset, päätökseen saatetut hankintamenettelyt ja virkamatkakulujen korvaukset; on tyytyväinen siihen, että kaikki tarkastetut tapahtumat olivat laillisia ja sääntöjenmukaisia;

#### **Muita huomautuksia**

30. panee tyytyväisenä merkille, että virasto muutti vuonna 2016 uusiin varta vasten suunniteltuihin tiloihin toiminnan keskeytymättä;

31. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen mukaan ajanjaksolla 2014–2016 virasto käytti kertyneestä ylijäämästään 9 400 000 euroa (4 400 000 euroa vuonna 2016) rahoittaakseen 12 400 000 euron kunnostus- ja muuttokulut, jotka aiheutuivat viraston siirtymisestä uuteen rakennukseen; toteaa myös, että komissio osoitti näihin kuluihin kolme miljoonaa euroa unionin talousarviosta; toteaa lisäksi, että rahoituksen jakautuminen ilmailualan ja unionin maksuosuuksien kesken vastasi viraston käyttämiä kustannustenjaon standardimenetelmiä ja johti siihen, että kyseiset työt rahoitettiin suurelta osin ilmailualalta perittävillä maksuilla;
32. toteaa, että virasto aikoo muuttaa sekä varainhoitoa koskevia sääntöjään, että maksuja ja palkkioita koskevia sääntöjään kertyneen ylijäämän käsittelyn vahvistamiseksi virallisesti; kehottaa virastoa tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle tästä tarkistamisesta;
33. korostaa, että viraston toimipaikan osalta viraston ja isäntäjäsenvaltion välinen toimipaikkasopimus on saatu valmiiksi ja se tuli voimaan 17. elokuuta 2017;
34. korostaa, että tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen mukaan 70 prosenttia viraston varainhoitovuoden 2016 talousarvion rahoituksesta oli peräisin ilmailualalta perittävistä maksuista ja 30 prosenttia unionin varoista; korostaa, että viraston tulot saattavat vähentyä, kun Yhdistynyt kuningaskunta on päättänyt lähteä unionista, ja tällä on todennäköisesti merkittävä vaikutus viraston toimintasuunnitelmaan; on tyytyväinen, että tätä asiaa tarkastelemaan on perustettu työryhmä, joka on jo tehnyt alustavan analyysin brexitin mahdollisista riskeistä ja vaikutuksista; kehottaa virastoa toimimaan kiinteässä yhteistyössä unionin muiden toimielinten ja etenkin komission kanssa brexit-neuvottelujen suhteen, jotta voidaan valmistautua riittävästi minimoimaan mahdolliset kielteiset toiminnalliset ja rahoituskelliset vaikutukset; ehdottaa, että virasto esittää työryhmän tulokset parlamentille hyvissä ajoin;
35. toteaa jälleen kerran, että Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 <sup>(1)</sup> tarkistuksen yhteydessä kaavailaan viraston toimivaltuuksien laajentamista ja että uuden teknologian, kuten kauko-ohjattavien ilma-alusjärjestelmien, rooli on vastaavasti otettava täysin huomioon, kun virastolle annetaan uusia toimivaltuuksia; pitää tärkeänä myöntää virastolle riittävästi rahoitusta, jotta varmistetaan näiden uusien velvollisuuksien onnistunut toimeenpano, ja osoittaa sille riittävä ja pätevä henkilöstö lisätehtävien hoitamiseksi;
36. toivoo, että miehittämättömiä ilma-aluksia koskevan eurooppalaisen sääntelyn voimaantuloa nopeutetaan; korostaa, että virastolla on olennainen tehtävä pyrittäessä varmistamaan lentoturvallisuuden mahdollisimman korkea taso kaikkialla Euroopassa; ottaa huomioon siviili-ilmailun palvelujen nopean kehityksen, josta voidaan mainita esimerkkinä miehittämättömien ilma-alusten jatkuvasti yleistynyt käyttö, ja korostaa, että virastolle olisi osoitettava tarvittavat taloudelliset, aineelliset ja henkilöresurssit, jotta se voi hoitaa menestyksekkäästi turvallisuuteen ja ympäristönsuojeluun liittyvät sääntely- ja täytäntöönpanotehtävänsä vaarantamatta kuitenkaan sen riippumattomuutta ja puolueettomuutta;
37. pitää myönteisenä parlamentin, neuvoston ja komission marraskuussa 2017 tekemää poliittista sopimusta yhteisten siviili-ilmailua koskevien sääntöjen tarkistamisesta ja Euroopan lentoturvallisuusviraston perustamisesta <sup>(2)</sup>; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita huolehtimaan resursseista, joita tarvitaan uutta ja tehostettua toimivaltaa varten muun muassa konfliktialueista siviili-ilmailulle koituvien riskien, ympäristöä koskevien kysymysten sekä miehittämättömien ilma-alusten sertifiointin ja rekisteröinnin yhteydessä;
38. pitää myönteisenä viraston aktiivista roolia Horisontti 2020 -puiteohjelman mukaisissa ehdotuspyynnöissä; kehottaa virastoa olemaan edelleen aktiivinen tutkimuksen ja kehityksen alalla;
39. viittaa vastuuvapauden myöntämistä koskevaan päätökseen liittyvien muiden, luonteeltaan yleisten huomautusten osalta erillisvirastojen toiminnan tuloksellisuudesta, varainhoidosta ja sen valvonnasta 18. huhtikuuta 2018 <sup>(3)</sup> antamaansa päätöslauselmaan.

<sup>(1)</sup> Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 216/2008, annettu 20. helmikuuta 2008, yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan lentoturvallisuusviraston perustamisesta sekä neuvoston direktiivin 91/670/ETY, asetuksen (EY) N:o 1592/2002 ja direktiivin 2004/36/EY kumoamisesta (EUVL L 79, 19.3.2008, s. 1).

<sup>(2)</sup> Ks. COM(2015) 613; ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan lentoturvallisuusviraston perustamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 kumoamisesta.

<sup>(3)</sup> Hyväksytyt tekstit, P8\_TA(2018)0133 (ks. tämän virallisen lehden s. 393).